

Farqiga: IEPs vs. 504 Qorshayaasha

Qorshaha 504 iyo IEP ma isku mid baa? Maya, isku mid maaha oo ogaanshaha farqiga ayaa muhiim u ah marka la go'aaminayo nooca adeegyada iyo wax ka qabadka ilmahaagu u baahan yahay si uu uga caawiyo inay ku guuleystaan dugsiga.

	Qorshaha Waxbarashada Shakhsi ahaaneed (IEP) (Qaybaha la talyeeyay waa xigashooyin toos ah oo ka yimid Waaxda Waxbarashada Mareykanka ee IDEA)	Qaybta 504 Qorshaha (Qaybaha la talyeeyay waa xigashooyin toos ah oo ka yimid Xafiiska Xuquuqda Madaniga Qaybta 504 bogga shabakadda)
Aasaaska	Si loo helo IEP, ilmahaagu waa inuu u qalmaa qiimaynta waxbarashada gaarka ah ee dugsiga. Tani waa talaabada ugu horeysa ee geedi socodka. Marka ilmahaagu leeyahay IEP, tani waxay la macno tahay inay ka shaqeeyaan gudaha Waaxda Waxbarashada Gaarka ah ee dugsigaaga. IEP waxay hoos timaadaa Shakhsiyaadka Naafada ah ee Waxbarashada Sharciga (IDEA) kuwaas oo ah sharciyada federaalka ee waxbaridda ardayda naafada ah.	Qorshaha 504 waa liis hoy ah oo ilmuhu ka helo dugsiga si looga caawiyo inay gaadhaan natiijada waxbarasho ee ugu fiican ee suurtoogalka ah. Qorshaha 504 uma baahna qiimeyn rasmi ah ama ogaanshaha. Carruurta aan awoodin inay u qalmaan IEP waxay u qalmi karaan qorshaha 504. In kasta oo 504 guri aanay ka mid ahayn Sharciga Shakhsiyaadka Naafada ah, waxay hoos yimaadaan Qaybta 504 ee Sharciga Dhaqancelinta ee 1973.
Yaa U Qalma?	Ardayda naafada ah sida ay ku qeexday IDEA, waase haddii naafadu ay xaddiddo awoodda ubadka ee wax ku barashada fasalka waxbarashada guud. Ilmuhu waa inuu muujiyaa baahi waxbarasho gaar ah oo loo marayo hab qiimayn rasmi ah iyo buuxinta shuruudaha.	<i>Si aad ugu qalanto 504 ardaygu waa in (i) uu leeyahay naafo jidh ama maskaxeed kaas oo si xad dhaaf ah u xaddidaya hal ama in ka badan oo ah hawlo nololeed oo waaweyn (barashada carruurta dysleksi), (ii) leeyahay diiwaanka naafonimadaas, ama (iii) ayaa loo arkaa. sida isagoo naafo ah.</i> <i>Qaybta 504 waxay u baahan tahay in degmooyinka dugsiyadu ay bixiyaan waxbarasho dadweyne oo ku habboon oo bilaash ah (FAPE) ardayda u qalma ee ku sugan degaannadooda.</i>
Yaa ay tahay inuu raaco IEP?	Macallimiinta iyo shaqaalaha dugsiga waxay ku xiran yihiin shuruudaha IEP. § 300.350 IEP-la xisaabtanka. <i>Wakaalad kasta oo dadweyne waa inay -</i> <i>(1) Siinta waxbarashada gaarka ah iyo adeegyada la xidhiidha ilmaha naafada ah si waafaqsan IEP-ga ubadka; iyo</i> <i>(2) Samee dadaal daacad ah si aad u caawiso ilmaha si uu u gaaro</i>	<i>Macallimiinta waxbarashada caadiga ah waa inay fuliyaan qodobbada qorshooyinka Qaybta 504 marka qorshayaashaas ay maamulaan hab-dhaqanka macallimiinta ardayda ay mas'uulka ka yihiin. Haddii macallimiintu ay ku guul daraysteen in ay fuliyaan qorshayaasha, fashilka noocaas ahi waxa uu sababi karaa in degmada dugsigu u hoggaansami waayo Qaybta 504.</i>

	yoolalka iyo ujeedooyinka ama bartilmaameedyada ku taxan IEP.	
Isbeddellada iyo Oggolaanshaha	Waalidiinta ilmo IEP leh waa in la siiyaa ogeysiis qoraal ah oo ay ku heshiiyaan isbeddelada lagu sameeyo IEP-ga ilmahooda. Waalidiintu waa inay oggolaadaan in ilmahooda lagu sameeyo qiimaynta hore ee IEP iyo hirgelinta adeegyada. IEP waa in dib loo eego sanadkiiba mar.	Qaybta 504 waxay u baahan tahay in waalidka ilmo leh qorshe 504 ah la siiyo ogaysiis (ma aha inuu qoraal ahaado laakiin inta badan waa) isbedel kasta oo la taaban karo oo lagu sameeyo qorshaha 504 ee ilmahooda. Sida IEP, waalidiintu waa inay bixiyaan oggolaanshaha qiimaynta hore iyo hirgelinta qorshaha 504.
Marka ardaygu u-qalmo adeegyada, had iyo jeer ma u qalmaa adeegyada?	<i>Ugu yaraan saddexdii sanaba mar waa in ilmaha dib loo qiimeeyaa. Qiimayntan waxaa badanaa loo yaqaan "saddex sano". Ujeeddadeedu waa in la ogaado haddii ilmuhu sii ahaanayo "ilmo itaal daran," sida lagu qeexay IDEA, iyo waxa ay yihiin baahida waxbarasho ee ilmaha. Si kastaba ha ahaatee, ilmaha waa in dib loo qiimeeyaa marar badan haddii shuruuduhu ay soo baxaan ama haddii waalidka ama macallinka ubadku codsado qiimayn cusub.</i>	<i>Haa, ilaa iyo inta uu ardaygu sii ahaanayo mid u qalma. Ilaalinta Qaybta 504 waxay ku fidsan tahay kaliya shakhsiyaadka buuxiya qeexida sharci ee qofka naafada ah. Haddi ay degmadu dib u qiimeeyso ardayga si waafaqsan sharciga Qaybta 504 ee 34 CFR 104.35 oo ay go'aamiso in ardayga dhimirkiisa maskaxeed ama jidheed aanu si wayn u xadidin awoodiisa waxbarasho ama hawlo kale oo weyn oo nolosha ah, ardaygu Uma qalmo adeegyada hoos yimaada Qaybta 504.</i>
Mid kale	<i>Laga bilaabo Janaayo 1, 2009, degmooyinka dugsiydu, si ay u go'aamiyaan in ardaygu leeyahay naafo jidh ama maskaxeed oo si xad dhaaf ah u xaddidaysa ardaygaas hawlo nololeed oo wayn, waa in aanay tixgelin saamaynta hagaajinta ee tallaabo kasta oo yaraynta uu ardaygu isticmaalayo. Tani waa isbedel ka yimid sharcigii hore. Si kastaba ha ahaatee, sharciga wax ka beddelka, si kastaba ha ahaatee, Koongarasku wuxuu qeexay in saamaynta wax-ka-qabashada ee tallaabooyinka yaraynta aan loo tixgelinayn go'aaminta haddii qofku yahay shakhsi naafo ah. Koongarasku ma qeexin ereyga "tallaabooyinka yaraynta" laakiin waxay bixiyeen liis aan dhammaad lahayn oo ah "tallaabooyin dhimis." Waxaa ka mid ah "isticmaalka tignoolajiyada caawinta; hoy macquul ah ama caawimo ama adeegyo caawimo; oo ay barten hab-dhaqanka ama isbeddellada la qabsiga neerfaha."</i> <i>Koongarasku waxa uu abuuray hal ka reeban oo ah falanqaynta tallaabooyinka yaraynta. Saamaynta hagaajinta ee cabbirada yaraynta muraayadaha indhaha ee caadiga ah ama muraayadaha indhaha waa in la tixgeliyo si loo go'aamiyo haddii naafadu ay si xad dhaaf ah u xaddidayso hawl nololeed oo weyn.</i>	

Wixii macluumaad dheeraad ah booqo <https://www.decodingdyslexiamn.org/binders>

Macluumaadka la bixiyay maaha, oo aan loogu talagalay, ka dhigan talo sharci. Dhammaan macluumaadka, waxa ku jira, iyo agabka, oo ay ku jiraan cid saddexaad, ayaa loogu talagalay ujeedooyin macluumaad guud oo keliya. Waa inaad la xiriirtaa qareenkaaga si aad talo uga hesho arrin kasta oo sharci ah.

